

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. III. Duo corollaria notatu digna

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

& Christus ut homo sunt quodammodo ejusdem etiam specie naturæ, in quantum scilicet habent eandem specie participationem divinæ naturæ, in gratia habituali consistentem.

Obijcies quartò: Christus in quantum homo eorum tantum est caput, quorum est sponsus: Sed in quantum homo non est sponsus Angelorum, ut docet D. Thomas in 4. dist. 49. quæst. 4. art. 4. Ergo in quantum homo caput Angelorum non est.

60 Respondeo negando Majorem, nam inter sponsum & sponsam requiritur ætoma convenientia in natura, ut ait S. Doctor loco citato: inter caput autem mysticum & membra, tanta convenientia non requiritur, sed sufficit convenientia generica in natura, ut in solutione præcedentis objectionis dicebamus.

61 Obiter tamen observandum est, quod licet Christus ut homo non dicatur sponsus Angelorum ita propriè ut dicitur illorum caput, aliquantulum tamen sponsus illorum dicitur, ut docet D. Bernardus serm. 27. in Cantica, his verbis: *Cum haberet sponsam inherens sibi a principii multitudinem Angelorum, placuit ei & de hominibus convocare Ecclesiam, atque unire illi quæ de cælo est, ut sit sponsa una & sponsus unus.* Nec dissentit S. Thomas loco citato, nam ibidem in responsione ad 3, ita concludit: *Et sic convenientia quæ est inter Deum & Angelos, magis sufficit ad rationem capitis, quam ad rationem sponsi.* Quibus verbis satis indicat ad utrumque aliquam rationem sufficere.

§. III.

Duo corollaria notatu digna.

62 EX dictis hæcenus collige, Christum ut hominem, fuisse caput morale primorum parentum, non tantum post eorum lapsum, sed etiam in statu ipsorum innocentia: nam Christus influxit moraliter in primos parentes adhuc innocentia, sicut in Angelos, aliquam gratiam accidentalem, nimirum fidem in ipsum venturum, non quidem ut redemptorem, sed ut in consummatorem gloriæ, ut articulo sequenti §. 5. dicemus.

63 Colliges secundo contra Catharinum, Suarezem, aliosque Recentiores, Christum ut hominem, non esse propriè caput creaturarum irrationalium. Nam ut antea dicebamus, de ratione capitis est ut aliquid in membra influat: Sed Christus, in quantum homo, nihil influat in creaturas irracionales; Ergo non est illarum caput. Major patet, Minor probatur. Id quod Christus in quantum homo in membra sua influat, vel debet esse donum gratiæ, vel ad ordinem supernaturalem pertinere; alioquin à Deo quidem ut auctore naturæ, & consequenter ab ipso, Christo ut est Deus oritur, non autem à Christo ut homine; unde Augustinus Epist. 113. *Meruit nobis Christus ut iusti essemus, non ut homines vel liberi essemus.* Quasi diceret, Christum dona quidem supernaturalia meruisse, non autem ea quæ ad ordinem naturalem pertinent: Sed omnia dona quæ creaturis irrationalibus communicantur, pertinent ad ordinem naturæ; Ergo illa à Christo ut capite non procedunt, nec ex meritis ejus conferuntur, sed à Deo ut auctore naturæ communicantur, subindeque Christus non est propriè caput creaturarum irrationalium.

64 Nec obstat quod obijcit Suarez ex D. Paulo ad Coloss. 1. ubi Christus dicitur *Primogenitus om-*

nis creatura. Hoc enim de Christo dicitur, ut effluat Dei, in natura increata subsistens, ut patet ex textum illum perlegendi. Veleiam dicitur *Primogenitus* omnis creaturæ, id est hominis, qui homo in Sacra Scriptura interdum vocatur *primus creatura*, ut patet ex illo Marci ultimo: *Præbete Evangelium omni creaturæ.* Vel benigne dici potest *primogenitus* omnis creaturæ, in quantum homo, quia sub hac ratione est finis omnium creaturarum, ut alibi exposuimus.

ARTICULUS IV.

B *An Christus ut homo, ita sit caput Angelorum, quod ipsis gratiam & gloriam, etiam essentiali meruerit?*

Duplex est Angelorum gratia & gloria: una essentialis, & altera accidentalis. Gratia essentialis Angelorum est sicut in nobis, gratia habitualis, quæ dicitur formalis participatio naturæ divinæ. Accidentaliter verò est illuminatio eorum intellectus de rebus ad nostram redemptorem pertinentibus, atque adeo de mysterio incarnationis Dei, quæ idcirco in illis fit, ut cooperentur Deo tanquam ejus ministri in negotiis salutis humanæ. Similiter gloria essentialis in Angelis est sicut in hominibus visio beata & intuitiva divinæ essentialis: accidentaliter verò est gradum illud quod de rebus à se gestis in ministerio nostræ salutis percipiunt. Hoc præmissis.

Certum est apud omnes nobiscum admittere, Christum ut hominem esse caput Angelorum, gratiam & gloriam accidentalem dependentem ab ejus merito & influxu fuisse ipsis collatam: ad caput siquidem politicum Angelorum pertinet, ipsos in ministerium nostræ salutis ordinare, illuminare & dirigere, subindeque & esse causam, saltem moraliter, talis illustrationis, nec non cooperationis ad eam sequentis, & ejus mercedis. Unde solum restat difficultas, an Christus ut homo gratiam & gloriam essentiali in Angelos influat, eamque ipsis meruerit?

In cujus difficultatis resolutione tres inventi sunt Authorum sententias, duas extremas, & aliam mediam. Prima affirmat absolute Christum ut hominem, ita esse caput Angelorum, ut ipsis gratiam & gloriam etiam essentiali meruerit. Secunda id absolute negat. Tertia utramque concludere volens, docet Deum ab æterno habuisse nostrum modo intelligendi duo decreta circa gratiam & gloriam essentiali Angelis conferendam; unum antecedens prævisionem Christi, & aliud eam subsequens; priorique decreto voluisse Deum gratiam & gloriam illam tribuere Angelis ex mera sui liberalitate, & omnino independentem à merito Christi, utpote nondum prævisi: deinceps tamen secundo alio decreto, & posteriori ad prævisionem Christi, statuisse ut eadem gratia & gloria, quas prius ex sola sui liberalitate Angelis conferre decreverat, darentur etiam propter Christi meritum. Primam sententiam tenent Catharinus, Galatinus, Cabrens, Suarez, Valentia, & ex recentioribus Thomistis illustrissimus Dominus Godoy, Episcopus Orensenis. Secundæ adhærent Medina, Nazarius Alvarez, Joannes à S. Thoma, & extra Scholam D. Thomæ Vazquez & Delugo. Tertiæ vero præceter Vincentio Asturicensi, & Cipullo.